

System pro přebírání bibliografických záznamů z českých a zahraničních zdrojů

Martin LEDÍNSKÝ

Univerzita Karlova v Praze

Ústav výpočetní techniky

martin.ledinsky@ruk.cuni.cz

INFORUM 2004: 10. konference o profesionálních informačních zdrojích
Praha, 25. - 27.5. 2004

Co nabízíme

- Službu, která českým knihovnám zdarma umožňuje přebírání bibliografických a autoritních záznamů z různorodých informačních zdrojů přímo do prostředí automatizovaného knihovního systému, nezávisle na rozhraní JIB

Cíle

- Zefektivnit práci katalogizátorům a akvizitérům, kterým odpadne množství ZBYTEČNÉ práce a tím šetřit limitované finanční a lidské zdroje knihoven

Historie

- Služba je v provozu již od roku 2002, od té doby ji využívala asi desítka českých knihoven
- Původní verze neumožňovala konverzi formátů z UNIMARC do MARC 21 a naopak a byla tím ochuzena o řadu kvalitních zahraničních zdrojů

Konverze

- Dnes má konverze UNIMARC <-> MARC 21 pro ČR stěžejní význam - mnohé knihovny v těchto dnech přecházejí na MARC 21, některé již přešly
- Modul pro přebírání záznamů byl proto doplněn o funkci umožňující volitelnou konverzi mezi formáty prováděnou v reálném čase
- Navíc přibyla funkce, která umožňuje volitelnou konverzi znakových sad

Konverze

- ÚVT UK spolu s Národní knihovnou ČR vyvinul speciální konvertor, umožňující konverzi bibliografických a autoritních záznamů
- Spolu s konvertorem vznikla i pravidla pro oboustrannou konverzi mezi formáty UNIMARC a MARC 21
- Služba přebírání záznamů s volitelnou konverzí formátů a znakových sad byla spuštěna na jaře 2004
- Dnes ji využívá přibližně 20 knihoven

Zdroje

- Přebírat záznamy je možno z libovolného zdroje, prohledatelného v JIB a připojeného přes Z39.50
- Záznamy musí být ve formátu UNIMARC nebo MARC 21
- Možnost přebírání záznamů i z placených zdrojů (pokud k nim vlastníte licenci)

Co potřebujete pro využívání služby

- Přebírání záznamů pomocí JIB může zdarma využívat kterákoli česká knihovna disponující Z39.50 klientem integrovaným do automatizovaného knihovního systému, či externím Z39.50 klientem.

Jak vybrat zdroje

- Určete si seznam zdrojů, ze kterých chcete přebírat záznamy. Zdroje seřadte podle důležitosti – na první místo umístěte zdroj, jehož záznamy se nejvíce blíží vaší kvalitě zpracování a který má podobný fond jako vaše knihovna
- Vyhledávání ve zdrojích probíhá sekvenčně – nejprve u prvního zdroje – najdou-li se záznamy, vyhledávání už dále nepokračuje, pokud se záznamy nenajdou, pokračuje vyhledávání v dalších zdrojích v seznamu

Jak službu aktivovat

- Na adrese <http://jib-info.cuni.cz/prebirani> vyplňte žádost s těmito údaji:
 - zdroje, ve kterých chcete vyhledávat
 - požadovaná znaková sada
 - požadovaný formát záznamů

Žádost o vytvoření profilu

Informační portál JIB - Microsoft Internet Explorer

Adresa: <http://jib-info.cuni.cz/index.php?fname=jib.mnu&sub=6&url=prebirani/zacatek.php>

Google Search Web 102 blocked Net Snippets Přidat výběr Přidat celou stránku Přidat odkaz Sejmout obr.

Žádost o vytvoření profilu JIB

Pomocí tohoto formuláře nám můžete poslat údaje, na základě kterých Vám zaktivujeme profil pro stahování záznamů přes Jednotnou informační bránu.

Název instituce:

Jméno odpovědné osoby:

E-mail odpovědné osoby:

Používaný knihovnický systém:

Nový profil

Změnit profil:

Požadovaná znaková sada: UTF-8

Požadovaný formát: UNIMARC

Do profilu chci zahrnout tyto zdroje v tomto pořadí (nesmí se opakovat):

-- vyberte nebo nechte prázdné --

-- vyberte nebo nechte prázdné --

-- vyberte nebo nechte prázdné --

-- vyberte nebo nechte prázdné --

-- vyberte nebo nechte prázdné --

Pozn.: Červeně označené zdroje jsou licencované.
Na zeleně označené zdroje se vztahuje celonárodní licence (u zdrojů EBSCO pouze do 31.5.2004)

Naše tipy

- Zajímají-li Vás volné zahraniční zdroje ve formátu MARC 21 (s možností konverze do UNIMARC), doporučujeme Vám tyto zdroje:
 - Kongresová knihovna USA (pro výrazně rychlejší odezvu Vám doporučujeme zrcadlenou databázi, která však obsahuje záznamy až od roku 1968 u anglo-americké produkce a od roku 1973 u ostatní produkce)
 - Kanadská národní knihovna
 - Knihovny konsorcia IDS
- Výběr českých zdrojů je na Vašem uvážení podle toho, zda preferujete záznamy ze speciálních oborů (pak budete volit oborové knihovny) nebo univerzální záznamy (zvolíte např. některou z krajských knihoven).
- Podrobné informace o zdrojích získáte v následujícím přehledu:

English

Jak službu aktivovat

- Na základě vyplněné žádosti pro vás připravíme profil, který poté zadáte jako databázi Z39.50 serveru JIB, jehož prostřednictvím budete záznamy přebírat
- S nastavením Z39.50 serveru JIB ve vašem AKS vám rád poradí váš dodavatel

Ukázka konverze

**Konverze
UNIMARC →
MARC 21
záznam z
NK ČR**

Katalogizace - ALEPH verze 505.14.2

Soubor Baze Editovat Hledat Importovat záznamy Možnosti Okno Nápověda

Báze UVT05 - Formát BK - Lokální záznam - NEW072.MRC

Návěští	LDR	---	-----nam^22-----u4500
Údaje pev.dél	008	---	-----s2003-----0000cze^d
ISBN	020	---	-----a
Zdroj katalog.	040	---	-----a
Signatura LC	050	---	-----a
HZ-Osobní jm.	100	1	a pelc
			b
			c
			d
			e
			f
			g
			h
			i
			j
			k
			l
			m
			n
			o
			p
			q
			r
			s
			t
			u
			v
			w
			x
			y
			z
			0
			1
			2
			3
			4
			5
			6
			7
			8
			9
			.
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+
			=
			>
			?
			!
			@
			#
			\$
			%
			&
			'
			(
)
			*
			+

Ukázka konverze

**Konverze
UNIMARC →
MARC 21**

**detail
záznamu**

Záznam číslo 98117 v bázi EXT01: 1 z 2

LDR	00635cam 2200229 a 4500
001	cpk20000884631
005	20000321-----
008	000211s2000----xr----e-----000-1-cze--
020	a 808601391X (váz.)
040	d ABA001 e AACR2 a OSA001
0410	a cze
044	a xr
080	a 821.162.3-31
1001	a Pelc, Jan, d 1957-. 9 jn99240000862 4 aut
24510	a -a výstupy do údolí / c Jan Pelc.
250	a Vyd. 1.
260	a Praha : b Maťa, c 2000.
300	a 143 s. ; c 21 cm.
440 0	a Česká radost; v sv. 14.
655 4	a české romány
901	b 9788086013916 f 1. vyd. o 20000518.
942	a Czech fiction.
SID	a Z39 b JIB-U2M-Z c cpk20000884631

Ukázka konverze

Konverze
MARC 21 →
UNIMARC

záznam z
Library
of Congress

Katalogizace - ALEPH verze 505.14.2

Soubor Baze Editovat Hledat Importovat záznamy Možnosti Okno Nápověda

Báze UVT01 - Formát BK - Lokální záznam - NEW085.MRC

Návěsti
 Všeob.ú.zprac 100 a-----nam--22-----450-
 Jazyk dokumentu 101 0 a-----d-----km-y0czea0103----ba

ISBN
 Název,odpově. 010 1 a Amos Tutuola

Údaje o vyd.
 205 a

Nakladatel.
 Záznam číslo 113966 v bázi EXT02: 2 z 24

Úd.tyz.pop
 Úd.o edici

Seznamází pro lokalizaci

Databáze	Počet záz.
JIB - UNIMARC to M21	
JIB - M21 to UNIMARC	24
JIB - M21 bez konverze	
JIB - bez konverze	
JIB - bez konv. IVA	

Stručný seznam

Název	Autor	Nakladatel	ISBN/ISSN	Rok
Critical perspectives on Amos Tutuola edited by Bernth Lindfors	Lindfors Bernth	Washington	0914478052.	1975
Amos Tutuola factotum as a pioneer by Jare Ajayi	Ajayi Jare	Ibadan	9782866261	2003
Amos Tutuola et	Belvaude	Paris	2738402003	1989
		Bonn	341600969X	1974

Záznam číslo 113966 v bázi EXT02: 2 z 24

LDR	00887cam 2200313X 45
001	13361457
005	20031003095127.0
010	la 9782866261
100	la 20031003d2003---u--X0-----
1010	la eng
102	la NG
105	la afjyXXXX000yb
106	la z
2001	la Amos Tutuola je factotum as a pioneer lf by Jare Ajayi
210	la Ibadan lc Creative Books ld 2003
215	la 189 p lc ill ld 22 cm
320	la Includes bibliographical references
600 1	la Tutuola lb Amos
606	la Authors, Nigerian lj Biography
700 1	la Ajayi lb Jare
801 1	la CZ lb EQO
801 2	la CZ lb DLC
801 0	la CZ lb EQO
035	la (OCOLC)ocm52866696
042	la lccopycat

Ukázka konverze

Konverze
MARC 21 →
UNIMARC

Katalogizace - ALEPH verze 505.14.2

Soubor Báze Editovat Hledat Importovat záznamy Možnosti Okno Nápověda

Báze UVT01 - Formát BK - Lokální záznam - NEW085.MRC

Návěští	LDR	00887 camAA2200313XAA45AA
Poslední akt.	005	20031003095127.0
ISBN	010	9782866261
Všeob.ú.zprac	100	20031003d2003----u--X0-----
Jazyk dokumentu	101 0	eng
Země vydání	102	NG
KU-text.dok.(m)	105	afjyXXX000yb
KU-text.dok.(f)	106	z
Název, odpově.	200 1	Amos Tutuola
Nakladatel.úd.	210	Ibadan Creative Books 2003
Úd.lyz.popisu	215	189 p ill 22 cm Includes bibliographical references
P.o skryt.bb.	320	
Osobní jméno	600 1	Tutuola Amos
Věcné téma	606	Authors, Nigerian Biography
Os.jm.-primát.	700 1	Ajayi Jare
Zdroj.pův.kata	801 1	CZ EQO
Zdroj.pův.kata	801 2	CZ DLC
Zdroj.pův.kata	801 0	CZ EQO
Zdroj záznamu	SI D	Z39 JIB-M2U-Z 13361457

Zprávy Inform...

2001/- : Název a odpovědnost sd.ruk.cuni.cz:65 Báze UVT01 (UVT01) default - UVT

Současná omezení

- U AKS (případně samostatných Z39.50 klientů) nepodporujících UNICODE zatím nelze zadávat dotazy s diakritikou – bude brzy vyřešeno
- Nelze přebírat záznamy ze zdrojů, které jsou připojeny jiným způsobem než přes Z39.50

Závěrem

- Děkuji vám za pozornost a věřím, že se rozhodnete naši službu využívat a že vám bude při vaší práci přínosem
- Případné dotazy pište na adresu jib-support@cuni.cz